

УДК 338.48–6:502/504

Володимир Худоба

кандидат географічних наук, доцент кафедри туризму,
Львівський державний університет
фізичної культури імені Івана Боберського,
м. Львів

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ У РЕГІОНАЛЬНОМУ ЛАНДШАФТНОМУ ПАРКУ «РАВСЬКЕ РОЗТОЧЧЯ»

Останніми роками в Україні зростає зацікавленість екологічними видами туризму. Одним із таких перспективних об'єктів для розвитку екотуризму є регіональний ландшафтний парк «Равське Розточчя».

Екологічний туризм (англ. *ecotour, ecotourism*) – порівняно нове поняття в туристичній діяльності. Екологічний туризм (екотуризм) – це пізнавальні подорожі різного рівня складності як вид активного відпочинку і спосіб пізнання незайманого людиною природного середовища або її окремих елементів: пейзажів, пам'яток природи, певних видів рослин, тварин [1].

Мета екотуризму – отримання нової інформації про природу регіону, яким здійснюють подорож, про культурно-етнографічні особливості регіону подорожі туристів, поліпшення охорони довкілля, економічного клімату в регіоні і зміна ставлення до природи із споживчого на дбайливий [2].

Регіональний ландшафтний парк «Равське Розточчя» створений згідно з рішенням Львівської обласної ради № 341 від 13 червня 2007 р. на площі 19103 га. Парк розміщений на північно-східному макросхилі Українського Розточчя та Малеого Полісся в межах Жовківського та Яворівського районів Львівської області.

Розвиткові екологічного туризму на території регіонального ландшафтного парку «Равське Розточчя» сприяє чимало факторів, таких як значний потенціал природно-кліматичних та історико-культурних ресурсів, розташування з одного боку поблизу Львова, а з другого – неподалік від державного кордону з Польщею. Близькість до пунктів

перетину кордону (до «Рава-Руська–Гребенне» – 20 км, до «Краковець–Корчова» – 60 км, до «Грушів–Будомир» – 30 км) та транспортних коридорів визначає необхідність орієнтуватися у розвитку туризму і знати зацікавлення закордонних відвідувачів. Зокрема, є інтерес до регіону з польського боку, оскільки існують родинні зв'язки, «ностальгічний туризм».

Горбистий рельєф території РЛП сприяє розвитку таких видів рекреації, як катання на конях, також на велосипедах і лижах, піші мандрівки. Найцікавішими природними рекреаційними об'єктами вважають гідрологічний заказник «Потелицький», гори Вовковицю та Лису, стави біля сіл Руди-Крехівської та Кунина, урочище «Майдан». На території парку добре експонують геологічні об'єкти – сліди вивітрювання і відслонення порід, рештки скам'янілих дерев і морських моллюсків.

Регіональний ландшафтний парк «Равське Розточчя» має потужні історико-культурні туристичні ресурси, які зосереджені в селах Крехові, Потеличі та селищі міського типу Магерові. Найвідомішими з них є дерев'яна церква Святої Параскеви і Свято-Миколаївський монастир у с. Крехові, дерев'яна церква Святого Духа у с. Потеличі та інші [3].

Екологічний туризм доцільно здійснювати в зонах регульованої та стаціонарної рекреації РЛП «Равське Розточчя» за такими напрямками: екскурсії маркованими екоосвітніми стежками; науково-пізнавальний пішохідний екотуризм; лижні подорожі та прогулянки; прогулянки, подорожі на велосипедах; прогулянки, подорожі на конях; етнографічний туризм; аматорське полювання; любительське і спортивне рибальство; прогулянки та подорожі на повітряних кулях; екстремальний екотуризм [1].

Рекреаційна діяльність є одним із пріоритетів регіонального ландшафтного парку «Равське Розточчя». Серед важливих заходів, проведених на території парку, варто відзначити облаштування місць для відпочинку (альтанки, колиби, лавки), облаштування і впорядкування пішохідної мережі, створення спеціалізованих майданчиків і ділянок. Акцент було зроблено на розвитку пізнавальних форм туризму – природничого, культурологічного, краєзнавчого. Він був забезпечений завдяки створенню тематичних стежок (екологічної, геологічної), влаштуванню місць для екоосвітніх занять і акцій (екологічні табори,

зелені школи) та розвитку інформаційно-освітньої інфраструктури. На території парку щороку популярні такі види кваліфікованого туризму як велосипедний, кінний туризм, спортивна риболовля.

За більш як десятирічну історію існування регіонального ландшафтного парку «Равське Розточчя» на його території забезпечено розвиток певного спектру основних і додаткових форм туризму. Серед основних форм необхідно вказати такі:

- відпочинковий із переважанням прогулянкових занять і занять типу «пікнік». Для прогулянок найбільше придатні піші шляхи між г. Вовковицею і г. Лисою, прогулянки навколо Крехівського монастиря;
- пізнавальний (природничий, історико-культурний) туризм на базі тематичних стежок (екологічної, краєзнавчої), через проведення екоосвітніх таборів;
- навчально-науковий передбачає природничі дослідження, які проводять школярі і студенти, а також студентські навчальні практики (із геології, геоботаніки, охорони природи).

Загалом територія парку уможливорює розвиток багатьох форм туризму, але на сьогодні найбільшу популярність має відпочинковий туризм у таких атракціях, як гора Вовковиця, літописне місто Потелич, Крехівський монастир, урочище Майдан, гідрологічний заказник «Потелицький», стави в околицях села Руди-Крехівської. Домінантними видами туризму є пішохідний, велосипедний, відпочинковий, релігійний, сільський та інші. У парку вже функціонує один пішохідний туристичний маршрут «Рава Руська – с. Потелич» та дві екологічні стежки – «Потелич» та «Бір Кунинський».

Регіональний ландшафтний парк «Равське Розточчя» має добрі передумови для розвитку сільського зеленого туризму (СЗТ) на своїй території. Отож необхідно зосередити значну увагу в рекреаційно-туристичних зонах парку, таких як Потелич, Кунин, Руда-Крехівська, Фійна, Майдан. Власникам агроосель доцільно пропонувати туристам проживання, смачну місцеву кухню, риболовлю, прогулянки на конях і велосипедами, екскурсії екологічними стежками, збір ягід і грибів, полювання [3].

Незважаючи на досягнення позитивних результатів, у туристичній сфері регіонального ландшафтного парку існує низка проблем: недо-

статне фінансування РЛП «Равське Розточчя» із місцевих бюджетів; недостатньо розвинута мережа туристичної інфраструктури у місцях із яскраво вираженим туристичним потенціалом; не облаштовано достатньої кількості місць для короткочасного відпочинку туристів; дуже незначна кількість облаштованих туристичних маршрутів та екологічних стежок на території РЛП; мало працівників, які не можуть організувати туристичну та рекреаційну роботу на великій території парку; повільні темпи залучення інвестицій у розвиток матеріальної бази туризму.

Отже, для розв'язання цих проблем і сприяння розвитку пріоритетних форм екологічного туризму та рекреації необхідне створення нових пізнавальних туристичних атракцій, забезпечення доступу відвідувачів до наявних атракційних об'єктів, а також розвиток інформаційно-освітньої, відпочинкової, спеціалізованої та допоміжної інфраструктури РЛП, створення спеціалізованого відділу рекреації та туризму в складі адміністрації парку.

Список використаних джерел

1. Гетьман В. І. Екотуризм на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду / В. І. Гетьман // Український географічний журнал. – 2007. – № 4. – С. 48–51.
2. Дмитрук О. Ю. Екотуризм: сучасні концепції менеджменту і маркетингу : навч. посіб. / О. Ю. Дмитрук. – Київ : Альтерпрес, 2004. – 192 с.
3. Худоба В. Конструктивно-географічні засади оптимізації функціонування регіональних ландшафтних парків Західного Волино-Поділля : монографія / В. Худоба. – Львів : ЛДУФК, 2018. – 166 с.